

periment, at Kvinderne ved et tilsiget Krigsudbrud var færdige med det internationale Fredsforbund, som er det store Endemaal for deres Bestræbelser. Lad os tænke os, at Kvinderne i alle Lande, det vil sige Halvdelen af Menneskeheden, med een Mund vægrede sig ved i nogen som helst Henseende at blive Mændenes Medskyldige i Masakren. Vilde i saa fald en Krig, som den der nu gaar for sig, nogen Sinde være bleven mulig?

Sikkert havde Kvinderne kunnet forhindre Krigen, om de havde været tilstrækkelig mange til at ville det. Det gælder derfor om, at vi nu sætter al vor Energi og hele vor brændende Hensigt ind paa at blive tilstrækkelig mange.

Faa er vel de, som nærer nogen som helst Forhaabning om, at Kvinderne i denne Stund skulde kunne standse den vanvittige Dødsdans, som fejer gennem Europa. Men skulde dette vel betyde, at vi ganske og aldeles er fordømt til afmægtige at lægge Hænderne i Skødet og sige: „Hvad kan det nytte, hvad vi gør har jo ingen Betydning.“

Et overlegent Smil, et Træk paa Skulderen og saa det evige: „Hvad kan det nytte?“ er den verdenskloge Skeptikers Refleksion over de Fredsraab, som nu drukner i Kanonernes Torden.

Holdt Krigen op, spørger man ironisk, fordi det lykkedes Kvinderne at faa deres store Fredskongres i Haag i Foraaret 1915?

Eller holdt Krigen maaske op, spørger man videre, da denne Kongres sendte Deputationer ud til alle de krigsførende Landes Statsoverhoveder og frembar Kvindernes Fredsønske.

Nej, siger man, alle jeres Fredsforedrag, Fredsforeninger og Fredssøndage, hvad nytter de til. Krigen slutter saavist ikke for det.

Naar det gælder Fredsarbejdet under den stedfindende Krig, ræsonnerer man omtrent paa samme Maade, som om man vilde afskaffe Afholdsbevægelsen, fordi der er Folk som drikker. Ligesom om ikke den meste elementære Logik burde lære os, at det netop er Alkoholmisbruget, som skaber Afholdsbevægelsen, ligesom det er

Krigens Tilværelse, som nødvendiggør Fredsbestræbelserne.

Lad være at en Kamp mod Krigens hundredhovede Vidunder i Øjeblikket er ganske haabløs for os. Med lad os tænke paa en af vor Barndoms gamle, gode Fabler, den om Rotten, som befriede Løven ved at gnave Dag og Nat, i Uger, Maaneder og Aar paa Gitteret til Løvens Bur saa ihærdig og saa længe, til Jernstængerne til sidst faldt fra hverandre og Løven kunde træde ud.

Vi maa indtil videre afstaa fra Haabet om enkelte Handlingers øjeblikkelige Virkning.

Det er snarere Fablens Lære om Taalmodighedens, Inderlighedens og Uegennyttens endelige Sejr, som Kvinderne maa tage til Maalestok for deres Bestræbelser.

De Mennesker, og hvor mange er ikke de, som elsker at veje Verdenskrigens forskellige Faktorer paa deres egen Snusfornufts Vægtsskaal, de Mennesker plejer at forsikre os om, at om Fredsslutningen faar den eller den Karakter, saa vil dermed en ny Krig være umuliggjort og Verdensfreden være indtraadt.

Men kan vi vel, naar vi ved, at den nuværende Krig er iværksat af 11, siger og skriver elleve, Mænd, og at Millioner og atter Millioner refleksionsløst ofrer deres Liv for dunkle eller ukendte Maal, kan vi vel med dette Billede af blind Massesuggestion og misbrugt patriotisk Patos for Øje tro paa, at en Fredsslutning, hvorledes denne end kommer til at se ud, vil give paalideligere Garantier for en Verdensfred.

Med denne Mulighed for Øje har ingen Kvinde Ret til at spørge: „Hvad kan det nytte, hvad kan jeg udrette,“ hun maa i Stedet for gøre sig klart, hvad just hun fra sit Stade kan gøre for at fremme Fredssagen. De, som ikke har Tid eller Evne til at udrette noget positivt, kan altid som Soldater tage Plads i Fredstogets Rækker.

Hvad vi nu gør, og med „vi“ mener jeg i Særdeleshed de neutrale, thi de andre er bundne af tusinde Hensyn, det vil dog til sidst vise sig at have tjent til noget, hvor haabløst det end synes i Øjeblikket.

Vi skal huske paa, at en Gang,

naar den store Krigs Historie skal skrives, skal der ogsaa findes et Blad om Kvindernes Indsats. Og det vilde være til evig Skam for os, om det Blad bevidnede, at vi lod en enkelt Mulighed uforsøgt, at vi forsømte en eneste Lejlighed til at gøre vor Røst hørt. At vi ikke gjorde alt, hvad der stod i vor Magt, for over minefyldte Have og ødelagte Landstrækninger at række hverandre Hænderne til en Forsoningens og Kærlighedens Søskendekæde.

Denne Artikel har vi i sin Tid taget fra et svensk Blad. Desværre har vi forkommet baade Bladets og Forf. Navn. Red.

Et tiaarigt Kvindeværk.

Lene Silfverberg,
Stifter og Formd. for Københavnske
Kvinders Kaffeavn.

Den 4. Deibr. har K. K. K. Fødselsdag. Den Dag for 10 Aar siden kørte den første Vogn ud. Under Lene Silfverbergs dygtige Ledelse voksede Selskabet sig snart stort, og fra de 12 Vogne, som nu er stationeret i de forskellige Bydele, udskænkedes i 1916 510,130 Kopper Kaffe. Denne Sag fortjener stor Sympati. Ikke mindst bør man mindes Stifteren, som trods sin høje Alder (snart 80 Aar) stadig er Sjælen i hele den omfattende Virksomhed. O. B.